Ο Χρίστος Γιάγκου, καλλιτεχνικός διευθυντής του Διόνυσου, έχει τις πόρτες του θεάτρου του ανοιχτές σε όλα τα είδη θεάτρου

Της Νόνας Μολέσκη



Το Θέατρο «ΔΙΟΝΥΣΟΣ», ανεβάζει το έργο «Αντίο Κοπρόσκυλα» του Φρίξου Μασούρα σε σκηνοθεσία Ανδρέα Κυριάκου

Στον μικρόκοσμο του κυπριακού θεάτρου

Ένας φίλος έρχεται στο σπίτι μας σε τακτά διαστήματα για να προμηθευτεί εφημερίδες για να τις κατουράει το ανεπίδεκτο μαθήσεως σκυλάκι του. Όχι, η εναρκτήριά μου πρόταση δεν έχει σχέση με τον τίτλο της νέας παραγωγής του Θεάτρου Διόνυσος «Αντίο, κοπρόσκυλα!». Θέλω να πω ότι ανήκω στο όλο και συρρικνούμενο σύνολο ανθρώπων που αγοράζει εφημερίδες. Θέλω να ομολογήσω ότι είμαι «πανηγύρι που τελειώνει», ενώ οι δημιουργοί των «Κοπρόσκυλων» αναμφίβολα ανήκουν στο «πανηγύρι που αρχινά». Μου άρεσε πολύ η διασταύρωση των «πανηγυριών» μας, μου άρεσε η συνάντησή μας στη στενή περιοχή της μερικής αλληλοκάλυψης των δύο κόσμων, του θεατρικού, που όσο πειραματικό και εξελισσόμενο και να είναι, αποτελεί τη συνέχεια της αιώνιας παράδοσης, και του κόσμου των μικτών μέσων, όπου ανακατεύονται ο κινηματογράφος, η τηλεόραση, το διαδίκτυο, τα κοινωνικά Μέσα επικοινωνίας, η διαφήμιση, η επικαιρότητα, κ.α., κ.α., και όπου το υλικό που τα συγκρατεί όλα αυτά μαζί είναι η παρωδία, ο αυτοσαρκασμός, το χιούμορ (λεπτό και χοντρό), η μίμηση, αλλά και η απόδοση σεβασμού σε κάποιους δημιουργούς. Εδώ θέλω να εκφράσω κι εγώ σεβασμό ως θεατής στον Χρίστο Γιάγκου, καλλιτεχνικό διευθυντή του Διόνυσου, που έχει τις πόρτες του θεάτρου του ανοιχτές σε όλα τα είδη θεάτρου και παρά να θέτει ανέφικτο στόχο να τηρήσει κάποιο συγκεκριμένο προφίλ, προσφέρει στο κοινό του ποικιλία. Ποιος άλλος θα έλεγε «Μπάτε, ... κοπρόσκυλα, αλέστε»;

Οι δημιουργοί των «Κοπρόσκυλων» επικοινώνησαν με τον Ταραντίνο σ' ένα ενδιαφέρον επίπεδο

Η αύρα της προηγούμενης δραστηριότητας του συγγραφέα του έργου, Φρίξου Μασούρα, και του σκηνοθέτη της παράστασης, Ανδρέα Κυριάκου, δεν λειτουργούσε σε μένα, καθότι δεν γνώριζα το έργο τους. Ως κράχτης για την παράσταση λειτούργησε η αναφορά στον Ταραντίνο, στο «Reservoir dogs». Εκτός από την υπόθεση και την καταγωγή των προσώπων της παράστασης από τα πρόσωπα της ταινίας οι δημιουργοί των «Κοπρόσκυλων» επικοινώνησαν με τον Ταραντίνο σ' ένα πιο ενδιαφέρον επίπεδο.

Ο Ταραντίνο, σαν κανείς άλλος γνωρίζει την τέχνη να κάνει αποδόμηση του genre με το οποίο καταπιάνεται, να κάνει εκείνη την από μέσα υπόσκαψη της αισθητικής του είδους, να παίζει και να περιπαίζει τους στιλιστικούς κανόνες του είδους. Οι δημιουργοί της παράστασης μεταφέρουν την υπόθεση της αποτυχημένης ληστείας τράπεζας στο κυπριακό έδαφος, εισπράττοντας τα πολλαπλά κωμικά εφέ. Π.χ., από τον συνδυασμό της κυπριακής διαλέκτου (στη σημερινή αστική της εκδοχή και με την πλούσια χρήση βωμολοχιών, όπως στον Ταραντίνο) με το κινηματογραφικό γκανγκστερικό σενάριο. Η από τη μεταφορά της υπόθεσης στον μικρόκοσμο του κυπριακού θεάτρου, όπου η οικονομική καταστροφή γεννάει την ιδέα της ληστείας ως μοναδικής διεξόδου (γνωστοί ηθοποιοί με μάσκες -inner joke για όσους θυμούνται).

Το περιβάλλον του βυθιζόμενου στην πτώχευση θιάσου δίνει ευκαιρία για την καλύτερη σκηνή της παράστασης, όπου ο Παναγιώτης Κυριάκου και ο Μάριος Μεττής παίζουν τον Κρέοντα και τον Αίμωνα αλλοιώνοντας στιλιστικά το είδος της αρχαίας τραγωδίας. Αντλώντας από την κυπριακή πραγματικότητα του 2013, στις τηλεοπτικές οθόνες του σκηνικού διακωμωδούνται οι στερεότυπες οδηγίες αεροσυνοδού (η Λήδα Χατζή σε μαγνητοσκοπημένη συμμετοχή) στην πτήση των Κυπριακών Αερογραμμών... προς την καταστροφή τους. Κινηματογραφικές και τηλεοπτικές αναφορές υπήρχαν πολλές και είμαι σίγουρη ότι δεν τις εξιχνίασα όλες λόγω ελλιπούς γνώσης, αλλά με μερικές γέλασα πολύ, ας πούμε με τον δανεισμό από τη «La Casa de Papel» των μυστικών ονομάτων για τα μέλη της επιχειρησιακής ομάδας... α λα Κυπριακά (Μιλικούρι, Βυζατζιά, κ.α.)

Η ομάδα έκανε πολλή προσπάθεια για να μεταδώσει στο κοινό της αίσθηση της διακωμώδησης του είδους. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται ο Μεττής στην υποδοχή του κοινού στο κοστούμι του ρόλου, το πέρασμα των ληστών με τις μάσκες από το φουαγιέ, οι μηχανές του καπνού και πολλά άλλα, για να μπορέσουν οι θεατές να αντιληφθούν τα στιλιστικά εισαγωγικά στα οποία παρουσιάζονται η βία, τα αίματα και οι θάνατοι του τέλους. Πιστεύω ότι και το κείμενο και η σκηνοθεσία δεν κρατιούνται ώς το τέλος στο ίδιο επίπεδο, για να είναι εξίσου ανάγλυφα τα στιλιστικά εισαγωγικά. Αλλά και στο υποκριτικό επίπεδο αυτοί που μπόρεσαν να αποδώσουν με μια λαμπρά «πειραγμένη» μανιέρα τη διπλή αποδόμηση (μια του Ταραντίνο και μια του συγγραφέα και του σκηνοθέτη των «Κοπρόσκυλων») είναι ο Χριστόδουλος Μαρτάς, ο Μάριος Μεττής, ο Παναγιώτης Κυριάκου (συν ο Στέλιος Μαρτάς σε όσα λίγα του αναλογούσαν).

Οι Κρίστοφερ Γκρέκο, ο Χρίστος Γιάγκου και ο Ανδρέας Νικολαΐδης δεν είχαν στον ίδιο βαθμό τη διπλή διάσταση στο παίξιμό τους.

Θα ήθελα να δουν πολλοί γνωστοί μου αυτή την παράσταση. Για να συζητήσουμε...